

Què sents?

Empatia, llenguatge no verbal, bromes, dobles sentits... Algunes de les habilitats de la interacció social. Per a qui té síndrome d'Asperger tot això és un misteri

S'hi assembla?

MERCÈ MIRALLES

«Leonard: 'Aquesta nit somo amb la Penny. Estic tan nerviós que tinc arcades.' Sheldon: 'Doncs escull bé què menges. La fècula absorbirà els líquids de l'estómac, i així es reduirà la quantitat de vòmit en cas que es produeixi una expulsió violenta.» És de *The Big Band Theory*, una sèrie televisiva que reflecteix força bé, segons els afectats, la síndrome d'Asperger. És un exemple, aquest diàleg, de comprensió literal, sense matisos semàntics, pròpia dels casos d'Asperger, una síndrome de l'espectre autista. El personatge anomenat Sheldon té aquesta síndrome. Darrerament se'n parla també per l'estrena de la pel·lícula *Adam*, una peça romàntica en la qual el protagonista té aquesta alteració neurobiològica ignota: l'Asperger.

Cal recordar, per si de cas, que cada persona és única. La síndrome d'Asperger –descrita pel psiquiatre austríac Hans Asperger als anys quaranta– té una simptomatologia que individualment es viu de diferent manera. Característiques Asperger: no s'entenen els dobles sentits, les ironies, el llenguatge corporal, les convencions socials. Falta empatia i es pot patir hipersensibilitat auditiva, tàctil o olfactiva, i dificultats motores –és fàcil que al pati no participi en els jocs col·lectius per la seva poca perícia–. Les persones amb Asper-

ger tenen una intel·ligència normal, no hi ha discapacitat a aquest nivell, però també és cert que orienten les seves capacitats i l'adquisició de coneixements cap a àrees molt i molt concretes d'interès. La resta, tant se val. Poden ser brillants i aportar idees sorprenents, fresques. Són admirables la seva transparència i sinceritat. Però la sinceritat sense habilitats socials, les que la majoria posem intuïtivament, pot ser molt problemàtica. Els que tenen la síndrome poden passar per maleducats, per extravagants. Dir tot el que els passa pel cap; no entendre per què a una persona se la saluda amb una encaixada de mans i a una altra amb un petó a la galta; interpretar com una provocació un copet amistós...

Si per un moment ens imaginem que davant de qualsevol situació social –és a dir, constantment– haguéssim de pensar: «Què he de fer?»; «Com m'he de comportar?»; «Què s'espera que faci?»... Seria esgotador, carregat d'ansietat. Per a qui té Asperger és així.

La prevalença de la síndrome és d'un cas de cada 750 nens i nenes, i la tenen més nens que nenes. Segons els representants de les associacions, hi ha molta gent sense diagnosticar. Se'n diagnosticaran més i més aviat –és fonamental la detecció precoç d'aquesta discapacitat social– si hi ha més professionals –mestres i

metges– que en tinguin coneixement. Paidós ha editat fa molt poc *Guia del síndrome de Asperger*, de Tony Attwood.

metges– que en tinguin coneixement. Paidós ha editat fa molt poc *Guia del síndrome de Asperger*, de Tony Attwood.

Tots diferents

L'Associació Asperger de Catalunya –vegeu www.aspergercat.es i www.asperger.es, a *Asociaciones*– ha estat mare d'altres entitats: Maresme, Catalunya Central, Lleida, Vallès Occidental, Terres de l'Ebre, Igualada... I a Girona, Associació Síndrome d'Asperger Girona (SAGI): www.aspergergirona.es. Lola Ferrer, presidenta d'Asperger de Catalunya, ha lluitat i lluita amb bravesa. Ens rep a l'avinguda Diagonal, en un entresòl escàs, que se'ls ha quedat petit. I preguntem: què pot fer l'associació per les famílies? I la Lola salta ràpida: «Més aviat cal pensar 'què puc fer jo per l'associació?'» Fan molt, a l'associació: tallers, cursos, trobades per a familiars, colònies, esplai. Hi ha 400 associats a tot Catalunya.

El fill de Lola Ferrer, en Xavi, està caminant de l'adolescència cap a la joventut. Com ha estat arribar al diagnòstic? «Esgotador.» Set anys sense saber què tenia! Que si era dèficit d'atenció, que si... Fins que la doctora Amalia Hervás, de la Dexeus, va encertar en el centre de la diana. «Sóc diferent?», va preguntar en Xavi un dia. «Tots som diferents», li va respondre la mare.

En Xavi, com altres persones amb Asperger, no entén com pot ser que els normals mentim de la manera com mentim. No entén les convencions: per què no es

Sheldon, a l'esquerra. *The Big Band Theory*.